

13. Podatek dochodowy

13.1 Obciążenia podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku i za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku przedstawiają się następująco:

w tysiącach złotych	za rok zakończony 31 grudnia 2010	za rok zakończony 31 grudnia 2009
Podatek dochodowy od osób prawnych	94.810	84.239
Podatek odroczony	(54.224)	113.557
Razem podatek wykazany w skonsolidowanym zysku	40.586	197.796
Obciążenie podatkowe wykazane w sprawozdaniu zmian w kapitale własnym	-	88
Obciążenie podatkowe wykazane w innych całkowitych dochodach	(2.877)	-

Część bieżąca podatku dochodowego ustalona została według stawki równej 19% dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych dla podmiotów działających na terenie Polski. Dla zagranicznej spółki zależnej LOTOS Exploration and Production Norge AS marginalna stopa podatkowa wynosi 78% podstawy opodatkowania. Działalność LOTOS Exploration and Production Norge AS podlega opodatkowaniu w ramach dwóch równoległych systemów podatkowych: systemu podatku dochodowego (stawka podatku 28%) oraz systemu podatku naftowego (dodatkowa stawka podatku 50%).

13.2 Podatek dochodowy według efektywnej stawki podatkowej oraz uzgodnienie wyniku brutto do podstawy opodatkowania

Zmiana stanu aktywa i rezerwy na podatek odroczony odniesiona w sprawozdanie z całkowitych dochodów w 2010 roku wynika m.in. z faktu zastosowania dla celów podatkowych przez Grupę LOTOS S.A. oraz niektóre spółki z Grupy z dniem 1 stycznia 2010 roku metody podatkowej ustalania różnic kursowych dla potrzeb rozliczeń z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych. W latach 2007-2009 Jednostka Dominująca oraz niektóre spółki z Grupy stosowały metodę rachunkową ustalania różnic kursowych dla potrzeb rozliczeń z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

w tysiącach złotych	za rok zakończony 31 grudnia 2010	za rok zakończony 31 grudnia 2009
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	721.939	1.109.608
Podatek dochodowy według stawki 19%	137.168	210.826
Efekt podatkowy strat podatkowych poniesionych w okresie	693	2.761
Efekt podatkowy udziału w inwestycjach w jednostkach stowarzyszonych	(3.543)	(1.563)
Podatek dochodowy ujęty w sprawozdaniu zmian w kapitałach własnych	-	88
Korekta z tytułu ulgi biokomponentowej	(3.296)	-
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	(3.334)	(29)
Różnica wynikająca z opodatkowania spółek stawkami innymi niż 19%	(61.973)	(6.521)
Różnice trwałe	20.500	(6.698)
Efekt podatkowy ulgi biokomponentowej	(19.964)	-
Efekt podatkowy ulgi strefowej	(4.755)	-

Pozostałe różnice	(20.910)	(1.068)
Razem	40.586	197.796
Podatek dochodowy według efektywnej stawki podatkowej	5,6%	17,8%

Różnica pomiędzy kwotą podatku wykazanego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów a kwotą obliczoną według stawki od zysku przed opodatkowaniem wynika z następujących pozycji:

w tysiącach złotych	za rok zakończony 31 grudnia 2010	za rok zakończony 31 grudnia 2009
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem spółek opodatkowanych stawką 19%	759.768	1.047.841
Podatek dochodowy według stawki 19%	144.356	199.090
Efekt podatkowy przychodów nie będących przychodami według przepisów podatkowych	(145.063)	(117.541)
Efekt podatkowy kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania według przepisów podatkowych	210.752	114.941
Efekt podatkowy strat podatkowych odliczonych w okresie	(62.945)	(65.751)
Efekt podatkowy strat podatkowych poniesionych w okresie	693	2.761
Efekt podatkowy udziału w inwestycjach w jednostkach stowarzyszonych	(3.543)	(1.563)
Pozostałe	(21.119)	(11.145)
Razem	123.131	120.792
Podatek dochodowy ujęty w sprawozdaniu zmian w kapitałach własnych	-	88
Korekta z tytułu ulgi biokomponentowej	(3.296)	-
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	(3.334)	(29)
Podatek dochodowy spółek opodatkowanych stawką 19%	116.501	120.851
Efekt podatkowy spółek zagranicznych ^(a)	(21.691)	(36.612)
Razem podatek wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	94.810	84.239
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem spółek zagranicznych opodatkowanych stawką 28%, 50%	(37.829)	61.767
Przychody nie będące przychodami według przepisów podatkowych	2.156	(16.707)
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania według przepisów podatkowych	(187.141)	(179.386)
Inne różnice	(3.209)	(3.669)
Podstawa opodatkowania stawką 28%	(226.023)	(137.995)
Ulga podatkowa z tytułu zwiększonej amortyzacji aktywów	(61.359)	(44.674)
Pozostałe	33.320	(9.451)
Podstawa opodatkowania stawką 50%	(254.062)	(192.120)
Podatek dochodowy według stawki 28%	(63.286)	(38.639)
Podatek dochodowy według stawki 50%	(127.031)	(96.060)
Strata podatkowa rozliczana w czasie	165.404	96.460
Inne różnice	3.222	1.627
Efekt podatkowy spółek zagranicznych ^(a)	(21.691)	(36.612)

13.3 Należności i zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych

w tysiącach złotych	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	47.492	131.299
Należny zwrot podatku ⁽¹⁾	47.492	131.299
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	15.188	11.867
Podatek dochodowy do zapłaty	15.188	11.867

⁽¹⁾ Jednostka Dominująca skompensowała kwotę z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych z zobowiązaniami z tytułu należnego podatku VAT w 2009 i 2010 roku.

13.4 Odroczonego podatek dochodowy

Aktywa (rezerwa) netto na podatek odroczonego na dzień 31 grudnia 2010 roku i na dzień 31 grudnia 2009 roku oraz na dzień 1 stycznia 2009 roku składa się z następujących pozycji:

w tysiącach złotych	Sprawozdanie z pozycji finansowej			Sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok zakończony	
	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009 (dane przekształcone)	1 stycznia 2009 (dane przekształcone)	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
<i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>					
Różnica pomiędzy bieżącą wartością podatkową i księgową rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	518.132	373.262	207.580	144.870	165.682
Dodatnia wycena instrumentów pochodnych	13.180	10.508	20.635	2.672	(10.127)
Leasing finansowy	16.089	16.452	180	(363)	16.272
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych ujęte w kapitale własnym	2.877	-	-	2.877	-
Różnice kursowe z przeszacowania pozycji w walutach obcych	21.146	20.216	13	930	20.203
Pozostałe	21.475	12.558	3.888	8.917	8.670
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	592.899	432.996	232.296	159.903	200.700
<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>					
Rezerwa na świadczenia pracownicze	34.783	18.903	19.412	15.880	(509)
Odpis aktualizujący wartość zapasów	1.473	1.531	40.108	(58)	(38.577)
Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	23.264	11.036	113	12.228	10.923
Ujemna wycena instrumentów pochodnych	52.036	41.875	29.339	10.161	12.536
Różnice kursowe z przeszacowania pozycji w walutach obcych	35.985	1	-	35.984	1
Odpis aktualizujący należności	18.011	20.772	16.002	(2.761)	4.770
Leasing finansowy	14.415	15.729	183	(1.314)	15.546
Różnica pomiędzy rezerwą a aktywem likwidacji zakładu górniczego	15.551	10.932	8.055	4.619	2.877
Aktywa z tytułu niezrealizowanej marży	1.789	8.026	5.465	(6.237)	2.561
Strata podatkowa rozliczona w czasie	380.561	269.653	127.189	110.908	142.464
Pozostałe rezerwy	8.997	3.986	2.012	5.011	1.974
Ulga biokomponentowa	19.964	-	-	19.964	-
Ulga strefowa	4.755	-	-	4.755	-
Pozostałe	18.073	14.208	75.175	3.865	(60.967)

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	629.657	416.652	323.053	213.005	93.599
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego				(53.102)	107.101
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych				(1.108)	6.810
Pozostałe różnice				(14)	(354)
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów				(54.224)	113.557
Aktywa/ Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego, w tym:	36.758	(16.344)	90.757		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	629.657	416.652	323.053		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego – działalność zaniechana	-	-	-		
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	(592.899)	(432.996)	(232.296)		
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność zaniechana	-	-	-		

Na dzień 31 grudnia 2009 roku wartość aktywa z tytułu straty podatkowej rozliczanej w czasie w kwocie 88 tysięcy złotych została wykazana w sprawozdaniu zmian w kapitałach własnych.

Ze względu na to, że spółki Grupy są odrębnymi podatnikami, podatek odroczone - aktywa oraz rezerwa na podatek odroczone muszą być obliczane indywidualnie w poszczególnych spółkach. Spółki w Grupie kompensują aktywa oraz rezerwy na podatek odroczone. W rezultacie skonsolidowane bilanse prezentują aktywa oraz rezerwę na podatek odroczone w sposób następujący:

w tysiącach złotych	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	159.901	74.267
Rezerwa na podatek odroczone	(123.143)	(90.611)
Podatek odroczone – aktywa (rezerwa) netto	36.758	(16.344)

Przewidywany termin wygaśnięcia dodatnich różnic przejściowych przypada na lata 2011 - 2085.

Wartość strat podatkowych na dzień 31 grudnia 2010 roku, w związku z którymi nie ujęto w bilansie składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego wyniosła 78.937 tysięcy złotych (31 grudnia 2009: 66.761 tysięcy złotych).

Dodatkowe informacje i objaśnienia do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część